

НАЦРТ ЗАКОНА

О ПРИВРЕМЕНОМ РЕГИСТРУ ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ОД 16 ДО 29 ГОДИНА КОЈИМА СЕ УПЛАЋУЈЕ НОВЧАНА ПОМОЋ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се сачињавање и вођење Привременог регистра држављана Републике Србије од 16 до 29 година, којима се уплаћује новчана помоћ (у даљем тексту: Привремени регистар) у циљу ублажавања последица кризе изазване поремећајима на светском тржишту, начин уплате новчане помоћи, као и друга питања која су од значаја за добијање новчане помоћи.

Значење израза

Члан 2.

У смислу овог закона, поједини изрази имају следеће значење:

1) „прималац новчане помоћи” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије, које има пребивалиште на територији Републике Србије у складу са законом којим се уређују пребивалиште и боравиште грађана, које се пријави за уплату новчане помоћи у складу са овим законом и које поседује важећу личну карту на дан пријаве за новчану помоћ;

2) „прималац новчане социјалне помоћи” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије и које на дан ступања на снагу овог закона остварује новчану социјалну помоћ у смислу закона којим се уређује социјална заштита;

3) „лице у заводу за извршење кривичних санкција” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије и над којим се на дан ступања на снагу овог закона спроводи мера притвора, казна затвора или друга кривична санкција у заводу за извршење кривичних санкција у складу са законом којим се уређује извршење кривичних санкција, односно у складу са законом који се примењује према малолетним учиниоцима кривичних дела;

4) „новчана помоћ” је накнада коју Република Србија – Министарство финансија, преко Управе за трезор исплаћује, у складу са овим законом, примаоцу новчане помоћи и лицима из тач. 2) и 3) овог члана у износу од 5.000 динара;

5) Привремени регистар је евиденција која садржи законом прописане податке о физичким лицима из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана, којима се уплаћује новчана помоћ.

Привремени регистар

Члан 3.

Ради уплате новчане помоћи Министарство финансија сачињава и води Привремени регистар.

Привремени регистар из става 1. овог члана садржи следеће податке:

1) податке које прималац новчане помоћи доставља Министарству финансија:

(1) јединствени матични број грађана,

(2) регистарски број важеће личне карте,

(3) назив банке код које је отворен или ће бити отворен рачун тог примаоца новчане помоћи на који ће се уплатити новчана помоћ;

2) податке о примаоцу новчане социјалне помоћи које Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доставља Министарству финансија, на дан ступања на снагу овог закона:

(1) име и презиме,

(2) јединствени матични број грађана,

(3) начин исплате новчане социјалне помоћи из евиденције прималаца новчане социјалне помоћи,

(4) број текућег рачуна примаоца новчане социјалне помоћи коме се материјална подршка уплаћује преко тог рачуна;

3) податке о лицу у заводу за извршење кривичних санкција које Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција, доставља Министарству финансија, на дан ступања на снагу овог закона:

(1) име и презиме,

(2) јединствени матични број грађана,

(3) матични број лица у заводу за извршење кривичних санкција који је додељен приликом ступања лица у завод за извршење кривичних санкција,

(4) депозитни рачун завода за извршење кривичних санкција на који се уплаћује новчана помоћ.

Прималац новчане помоћи и органи из става 2. овог члана дужни су да достављају тачне и потпуне податке Министарству финансија.

Тачност и потпуност података из става 2. тачка 1) подтач. (1) и (2), тачка 2) подтач. (1) и (2) и тачка 3) подтач. (1) и (2) овог члана Министарство финансија проверава у сарадњи са Министарством унутрашњих послова, а Министарство унутрашњих послова податке из става 2. тачка 1) подтач. (1) и (2) овог члана, у случају

када су исти тачни и потпуни, као и податке о регистарском броју важеће личне карте за лица из члана 2. тач. 2) и 3) овог закона која поседују важећу личну карту, доставља Министарству финансија уз податак о имену и презимену.

Тачност и потпуност података из става 2. тачка 1) подтач. (1) и (3) овог члана, као и име и презиме примаоца новчане помоћи, Министарство финансија проверава на основу података које му, преко Народне банке Србије, доставе банке које воде рачуне из подтачке (3).

Министарство финансија у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе проверава да ли је прималац новчане помоћи уписан у матичну књигу, у року од пет дана од дана подношења захтева.

Податке из става 4. овог члана Министарство финансија, ради провере тачности и потпуности доставља електронским путем Министарству унутрашњих послова преко Управе за трезор.

Министарство унутрашњих послова проверава, без накнаде, тачност и потпуност података из става 4. овог члана, у року од пет дана од дана подношења захтева за проверу њихове тачности и потпуности.

Податке из става 5. овог члана Министарство финансија, преко Управе за трезор, доставља у електронском облику Народној банци Србије ради прослеђивања банкама.

Банка је дужна да податке о динарским рачунима прималаца новчане помоћи који нису обухваћени ставом 2. тач. 2) и 3) овог члана, на које ће бити исплаћена новчана помоћ, и то: јединствени матични број грађана и број рачуна, достави Народној банци Србије у року од пет радних дана од дана пријема података из става 9. овог члана, односно наредног радног дана од дана отварања рачуна из члана 5. став 3. овог закона, на начин који утврди Народна банка Србије.

Народна банка Србије прибављене податке из става 10. овог члана доставља Министарству финансија, преко Управе за трезор, најкасније наредног радног дана од дана њиховог пријема.

Министарство финансија податке из става 1. овог члана обрађује у сврху прописану овим законом и чува и штити у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Пријављивање за уплату новчане помоћи

Члан 4.

Прималац новчане помоћи пријављује се за уплату новчане помоћи у периоду од 1. до 15. децембра 2022. године, у складу са овим законом – електронски преко портала Управе за трезор.

Изузетно од става 1. овог члана, примаоцу новчане социјалне помоћи и лицу у заводу за извршење кривичних санкција новчана помоћ уплаћује се без подношења пријаве из става 1. овог члана.

Посебан наменски рачун прималаца новчане помоћи и прималаца новчане социјалне помоћи којима се уплаћује новчана помоћ

Члан 5.

Ако прималац новчане социјалне помоћи нема текући рачун за уплату новчане социјалне помоћи у смислу закона којим се уређује социјална заштита, Министарство финансија ће овом лицу отворити посебан наменски рачун за уплату новчане помоћи код банке „Банка Поштанска штедионица” а.д. Београд.

„Банка Поштанска штедионица” а.д. Београд дужна је да отвори посебан наменски рачун из става 1. овог члана у року од пет дана од дана подношења захтева Министарства финансија.

У случају да прималац новчане помоћи нема текући рачун отворен код банке или не жели да му се уплата изврши у банци у којој има отворен текући рачун, Министарство финансија отвара посебан наменски рачун за уплату новчане помоћи у банци коју прималац новчане помоћи одреди приликом пријављивања за уплату новчане помоћи у складу са чланом 4. став 1. овог закона.

Изабрана банка из става 3. овог члана дужна је да отвори посебан наменски рачун из тог става у року од пет дана од дана подношења захтева Министарства финансија.

При отварању посебног наменског рачуна из ст. 1. и 3. овог члана не закључује се оквирни уговор којим се уређују услови за отварање, вођење и гашење тог рачуна.

Подаци о посебним наменским рачунима из ст. 1. и 3. овог члана не достављају се у јединствени регистар текућих и других рачуна правних и физичких лица који води Народна банка Србије.

За отварање и вођење посебних наменских рачуна из ст. 1. и 3. овог члана, као и за извршење платних трансакција и пружање других услуга у вези с тим рачунима, Управа за трезор, банке и ЈП „Пошта Србије” не могу наплатити накнаду нити друге трошкове.

Народна банка Србије не наплаћује Управи за трезор накнаде и друге трошкове за пренос средстава по основу уплате новчане помоћи у платним системима чији је оператор.

Након што банка у целини исплати износ новчане помоћи са посебног наменског рачуна или након што прималац новчане помоћи и новчане социјалне помоћи на други начин располаже средствима те помоћи у целини (нпр. пренос на други рачун), банка има право да угаси тај рачун.

Банка је дужна да у складу са уговореним начином комуникације са клијентом (нпр. дописом, имејлом, SMS-ом, или у апликацији електронског банкарства) обавести примаоца новчане помоћи, свог клијента, да је на његов текући рачун у банци извршена уплата новчане помоћи из члана 2. тачка 4) овог закона.

Начин исплате новчане помоћи и рекламације

Члан 6.

Министарство финансија исплаћује примаоцу новчане помоћи и примаоцу новчане социјалне помоћи који испуњава услове за уплату новчане помоћи, новчану помоћ у износу од 5.000 динара преносом средстава са посебног наменског рачуна који је отворен за ту намену код Управе за трезор на текући, односно посебни наменски рачун примаоца новчане помоћи или примаоца новчане социјалне помоћи који се води код банке.

Министарство финансија исплаћује лицу у заводу за извршење кривичних санкција, а које испуњава услове за уплату новчане помоћи, новчану помоћ у износу од 5.000 динара преносом средстава са посебног наменског рачуна који је отворен за ту намену код Управе за трезор на депозитни рачун завода за извршење кривичних санкција у којем се над лицем коме се уплаћује новчана помоћ спроводи мера притвора, казна затвора или друга кривична санкција у складу са законом којим се уређује извршење кривичних санкција, односно у складу са законом који се примењује према малолетним учиниоцима кривичних дела.

Примаоци новчане помоћи из става 1. овог члана, који су малолетници од 16 до 18 година, могу самостално подићи ова новчана средства са текућег, односно посебног наменског рачуна у просторијама банке, изузев ако постоји други разлог осим малолетства за пословну неспособност тог лица, у ком случају то лице заступа родитељ или старатељ, односно његов законски заступник у складу са законом.

Министарство финансија започиње исплату новчане помоћи из ст. 1. и 2. овог члана од 16. децембра 2022. године.

Рекламацију поводом исплате новчане помоћи прималац новчане помоћи, прималац новчане социјалне помоћи и завод за извршење кривичних санкција, за лице у заводу за извршење кривичних санкција, подноси у складу са овим законом – електронски преко портала Управе за трезор.

Доношење прописа

Члан 7.

Ближи начин пријаве за добијање новчане помоћи из чл. 3. и 4. овог закона, као и начин исплате средстава и подношења рекламација из чл. 5. и 6. овог закона, прописује министар надлежан за послове финансија.

Изузимање од извршења**Члан 8.**

Новчана помоћ не може бити предмет извршења у смислу закона којим се уређују извршење и обезбеђење.

Брисање података из Привременог регистра**Члан 9.**

Подаци из Привременог регистра бришу се по истеку годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу**Члан 10.**

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ, ОДНОСНО ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 6. и 7. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, јединствено тржиште, правни положај привредних субјеката, систем обављања појединих привредних и других делатности, банкарски и девизни систем, својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Имајући у виду тренутне околности у свету и кризу изазвану поремећајима на светском тржишту, у циљу ублажавања економских последица које су услед тога настале по Републику Србију, неопходно је да држава настави да предузима мере подршке како привреди, тако и грађанима. С једне стране, Република Србија је преузела део терета кризе на себе за привреду и грађане. У намери да се очува стандард грађана, као и макроекономска стабилност, одређене мере већ су предложене и биће предузете: повећање пензија, повећање минималне зараде и повећање плата у јавном сектору.

Како подршка грађанима од 16 до 29 година не би изостала, предлаже се циљана помоћ, на начин да се једнократно исплати по 5.000 динара. Наиме, ради се о категорији лица од посебног значаја за Републику Србију, а која су у фази школовања, односно која су управо завршила школовање. Наведено доводи до чињенице да им је, у новонасталим околностима неопходно више времена да савладају тражене компетенције и стекну искуство које би их квалификовало на тржишту рада и омогућило им да остваре запослење, односно зараде које су предуслов вишег животног стандарда.

Како 2023. година могуће доноси нове изазове, а након широког и свеобухватног анализирања у пуној координацији са свим релевантним чиниоцима и субјектима у Републици Србији, констатована је потреба да Република Србија преузме обавезу да изврши уплату једнократне новчане помоћи држављанима Републике Србије од 16 до 29 година – физичким лицима од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, која су држављани Републике Србије, која имају пребивалиште на територији Републике Србије у складу са законом којим се уређују пребивалиште и боравиште грађана, која поседују важећу личну карту и која се пријаве за уплату новчане помоћи у складу са овим законом; примаоцима новчане социјалне помоћи – физичким лицима од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, која су држављани Републике Србије и која на дан ступања на снагу овог закона остварују новчану социјалну помоћ у смислу закона којим се уређује социјална заштита, и лицима у заводу за извршење кривичних санкција – физичким лицима од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, која су држављани Републике Србије и над којима се на дан ступања на снагу овог закона спроводи мера притвора, казна затвора или друга кривична санкција у заводу за извршење кривичних санкција у складу са законом којим се уређује извршење кривичних санкција, односно у складу са законом који се примењује према малолетним учиниоцима кривичних дела.

Имајући у виду наведено, предлаже се доношење овог закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У уводној одредби, у **члану 1. Нацрта закона** утврђени су предмет уређивања, као сачињавање и вођење Привременог регистра, начин уплате новчане помоћи, и друга питања која су од значаја за новчану помоћ.

У **члану 2. Нацрта закона** прописано је значење израза, и то: „прималац новчане помоћи” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије, које има пребивалиште на територији Републике Србије у складу са законом којим се уређују пребивалиште и боравиште грађана, које се пријави за уплату новчане помоћи у складу са овим законом и које поседује важећу личну карту на дан пријаве за новчану помоћ; „прималац новчане социјалне помоћи” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије и које на дан ступања на снагу овог закона остварује новчану социјалну помоћ у смислу закона којим се уређује социјална заштита; „лице у заводу за извршење кривичних санкција” је физичко лице од навршених 16 до навршених 29 година живота, на дан ступања на снагу овог закона, које је држављанин Републике Србије и над којим се на дан ступања на снагу овог закона спроводи мера притвора, казна затвора или друга кривична санкција у заводу за извршење кривичних санкција у складу са законом којим се уређује извршење кривичних санкција, односно у складу са законом који се примењује према малолетним учиниоцима кривичних дела; „новчана помоћ” је накнада коју Република Србија – Министарство финансија, преко Управе за трезор исплаћује, у складу са овим законом, примаоцу новчане помоћи и лицима из тач. 2) и 3) овог члана у износу од 5.000 динара; Привремени регистар је евиденција која садржи законом прописане податке о физичким лицима из става 1. тач. 1), 2) и 3) овог члана, којима се уплаћује новчана помоћ.

Чланом 3. Нацрта закона прописан је садржај Привременог регистра, и прописани су подаци које прималац новчане помоћи доставља Министарству финансија, подаци о примаоцу новчане социјалне помоћи које Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доставља Министарству финансија на дан ступања на снагу овог закона, подаци о лицу у заводу за извршење кривичних санкција које Министарство правде – Управа за извршење кривичних санкција доставља Министарству финансија на дан ступања на снагу овог закона, дужност достављања тачних и потпуних података, начин проверавања тачности и потпуности података, као и начин обраде података у сврху прописану овим законом и обавезу чувања и заштите истих у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Чланом 4. Нацрта закона прописан је начин и рок за пријављивање за уплату новчане помоћи прималаца новчане помоћи, као и начин за уплату новчане помоћи примаоцу новчане социјалне помоћи и лицу у заводу за извршење кривична санкција.

У **члану 5. Нацрта закона** предвиђено је отварање посебних наменских рачуна прималаца новчане помоћи и примаоцима новчане социјалне помоћи, и друга питања од значаја за отварање и вођење оваквих рачуна.

У **члану 6. Нацрта закона** предвиђен је начин исплате новчане помоћи и рекламација.

Чланом 7. Нацрта закона прописано је да ближи начин пријаве за добијање новчане помоћи, као и начин исплате средстава и подношења рекламација прописује министар надлежан за послове финансија.

У члану 8. Нацрта закона предвиђено је да новчана помоћ не може бити предмет извршења у смислу закона којим се уређују извршење и обезбеђење.

У члану 9. Нацрта закона предвиђена је обавеза брисања података из Привременог регистра по истеку годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

У члану 10. Нацрта закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства за спровођење овог закона обезбеђена су у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се овај закон донесе по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), из разлога што се овим законом уређују питања и односи настали услед непредвиђених светских околности и кризе изазване поремећајима на светском тржишту, што представља околности које нису могле да се предвиде. Недоношење овог закона по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице по рад органа и организација, узимајући у обзир околност да су средства за спровођење закона обезбеђена у буџету за 2022. годину.

